

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT

Mgr. Mária Veselá

Urob si mapu

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Mária Veselá

Kontakt na autora UZ: SZŠ Žiar nad Hronom,
szszh@pobox.sk

Názov: **Urob si mapu**

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok Mgr. Elena Šoltysová

vypracoval:

ISBN 978-80-565-0983-8

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Aktívne úlohy rozvíjajúce kritické myslenie, logické myslenie, tvorivé a psychomotorické zručnosti zamerané na osvojenie si učiva z geografie – orientácia na mape, upevnenie vedomostí o Slovenskej republike s budovaním občianskych kompetencií.

Obsah:

1. Slovenská republika	3
1.1 Štátne symboly	3
1.2 Slovenské NAJ	4
1.3 NAJ v obrazoch	6
2. Urob si mapu.....	8
2.1 Vodstvo	9
2.2 Povrch.....	10
2.3 Kraje.....	11
2.4 Kultúrne pamiatky	12
2.5 Národné parky.....	14
2.6 Poľnohospodárstvo.....	16
2.7 Priemysel.....	18
3. Zoznam bibliografických odkazov	19

1. Slovenská republika

Slovensko, dlhý tvar Slovenská republika, je vnútrozemský štát v strednej Európe. Má rozlohu 49 036 km² a žije tu približne 5,43 milióna obyvateľov. Hraničí s Českom (251,8 km), Rakúskom (107,1 km), Poľskom (541,1 km), Ukrajinou (97,8 km) a Maďarskom (654,8 km). Hlavným a najľudnatejším mestom je Bratislava.

Vymaľuj Slovensko, vymaľuj a pomenuj aj susedné štáty SR

:

Obr.1

Slovenská republika je parlamentnou demokraciou, štátnym jazykom je slovenčina. Od 1. mája 2004 je Slovensko členom Európskej únie, od 21. decembra 2007 je členom Schengenského priestoru. Od 1. januára 2009 je 16. členom Európskej menovej únie – Eurozóny a oficiálnou menou sa stalo euro, ktoré vystriedalo slovenskú korunu.

1.1 Slovenské symboly

Štátny znak Slovenskej republiky tvorí na červenom ranogotickom štíte dvojité strieborné kríž, vztýčený na strednom vyvýšenom vršku modrého trojvršia. Driek a ramená kríža sú na koncoch rozšírené a vhlbené, vrchy sú oblé.

Obr.2

Strieborný dvojkríž údajne symbolizuje tradíciu Cyrila a Metoda, je to však ešte starší kresťanský symbol pre vzkriesenie Ježiša, ktorý sa používal od 9. storočia v Byzantskej ríši.

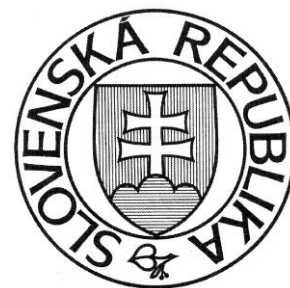
Červený štít bol farbou mnohých heraldických znakov koncom 12. a začiatkom 13. Storočia. Trojvršie v povedomí obyvateľstva znázorňuje tri pohoria – *Matra*, *Tatra* a *Fatra*, má však starší heraldický pôvod. Pôvodným erbom uhorského kráľa Bela III. (1173 – 1196) bol strieborný dvojkríž na červenom poli, bez iných znakov. Neskôr býva dvojkríž na erboch vztýčený na pažiti alebo hline (1291), alebo má v spodnej časti tri či štyri korene. V erboch neskorších kráľov a kráľovien sa už objavuje v podobe trojitej skaly, napríklad na pečati Ladislava V. (1305). Od 14. storočia sa už ustáľuje dnešná podoba trojvršia, pôvodne zlatého alebo strieborného, neskôr zeleného, až od roku 1848 modrého.

Vlajka Slovenska sa skladá zo slovenskej trikolóry a slovenského znaku. Farby slovenskej trikolóry sú odvodené jednak od pôvodných slovenských farieb červená a biela a jednak od slovanskej trikolóry (biela, modrá, červená).

Ďalšie symboly tvoria štátna pečať a štátna hymna.

Štátna pečať je okrúhla. Štátna pečať sa používa na originál listiny ústavy a ústavných zákonov Slovenskej republiky, medzinárodných zmlúv, poverovacích listín diplomatických zástupcov a v ďalších prípadoch, v ktorých je jej použitie obvyklé. Priemer pečate je 45 mm. Pečatidlo uschováva prezident SR.

Štátnu hymnu tvoria prvé dve slohy piesne *Nad Tatrou sa blýska*. Melódia pochádza z ľudovej piesne *Kopala studienku*. Zložil ju Janko Matúška. Štátna hymna sa hrá alebo spieva najmä pri príležitosti štátnych sviatkov, pamätných dní, výročí a pri iných významných príležitostiach.

Nad Tatrou sa blýska je hymnická pieseň od Janka Matúšku z roku 1844. Text napísal potom, ako na Nový rok 1843 z funkcie námestníka evanjelického lýcea v Bratislave. Na protest proti tomu odišlo 18 študentov z Bratislavy a 13 ich prišlo do Levoče. Spievať ju odporučil na nápev ľudovej piesne *Kopala studienku*. Prvý raz sa objavila anonymne roku 1851 v *Domovej pokladnici* pod názvom *Dobrovoľnícka*. Do zápisníka ju napísal Janko Matúška pod titulom *Prešporskí Slováci, budúci Levočania* (orig. *Prešporskí Slováci, budúci Levočané*). Táto pôvodná verzia má 6 strof, známa je aj pod názvom *Ponad Tatrou blýska*.

1.2 Slovenské NAJ

Podľa geografického rozloženia je NAJ:

Najzápadnejšia obec – Záhorská Ves – nachádza sa v okrese Malacky. Susedí s Rakúskom. V obci premáva kompa cez rieku Morava.

Najvýchodnejšia obec – Nová Sedlica – nachádza sa v okrese Snina, v katastri obce je Národná prírodná rezervácia Stuzica – najkrajší prales na Slovensku s obrovitými jedľami a bukmi.

Na južnejšia obec – Patince – nachádza sa v okrese Komárno, je tu termálne kúpalisko, s najdlhšou tradíciou už od roku 1966, avšak prvé kúpele tu boli vybudované ešte za čias Rímskej ríše počas vlády Marka Aurelia. Od roku 1953 je termálny prameň vyhlásený za chránenú oblasť. Prameň má priaznivé účinky na prekrvenie končatín.

Najsevernejšia obec – Oravská Polhora – nachádza sa v okrese Námestovo. Obklopená je pohorím Oravské Beskydy s vrchom Babia hora (1725 m. n. m.). Prírodným dedičstvom obce je komplex pralesov a tiež jódovo–bromové pramene, ktoré sú známe ako kúpele Slaná Voda.

Z prírodných a historických NAJ:

Najvyšší vrch – Gerlachovský štít (2655 m. n. m – Vysoké Tatry)

Najnižší bod – Klin nad Bodrogom (94 m. n. m – Východoslovenská nížina)

Najmladšia sopka – Pútnikov vršok (Štiavnické vrchy)- asi 130 000 rokov

Najvyššia sopka – Poľana (1458 m. n. m.)

Najrozsiahlejšia nížina - Podunajská nížina (10 000 km²)

Najrozsiahlejšie pohorie – Ondavská vrchovina (1320 km²)

Najdlhšia jaskyňa – Demänovský jaskynný systém (Nízke Tatry – vyše 30 km)

Najhlbšia jaskyňa – Starý hrad (432 m - Nízke Tatry)

Najdlhšia rieka – Váh (406 km)

Najvodnatejšia rieka – Dunaj (priemerný prietok 2045 m³/s)

Najväčšie jazero – Veľké Hincovo pleso (20,08 ha)

Najvyšší vodopád – Kmeťov vodopád – vysoký je 80 m, nachádza sa vo Vysokých Tatrách

Najmenšia dedina – Havranec, 11 ľudí (okres Svidník)

Najväčšia dedina – Smižany (okres Spišská Nová Ves)

Najmenšie mesto – Modrý Kameň (okres Veľký Krtíš) Najteplejšia oblasť –

Štúrovo (Podunajská nížina, priemerná ročná teplota 10,4 °C)

Najchladnejšia oblasť – Lomnický štít (Vysoké Tatry, priemerná ročná teplota – 3,7 °C)

Najdaždivejšia oblasť – Zbojnícka chata

Najsuchšia oblasť – Pusté Úľany

SLOVENSKO – je krásny kúsok zeme. Len málo krajín na svete môže na takom malom priestore predstaviť takú rozmanitosť historických a prírodných krás a jej jedinečnosť si skutočne zaslúži mimoriadnu pozornosť.

1.3 NAJ v obrazoch

Obr.3

Najvyšším slovenským pohorím sú Tatry (maximálna výška 2655 m n. m. - Gerlachovský štít). Ich rozloha je viac ako 700 km², z toho na Slovensku 550 km². Zvyšok je na území Poľska. Najkrajšie a najzachovanejšie časti prírodnej krajiny sú súčasťou Tatranského národného parku (rozloha 509, 69 km²).

Vrch Kriváň je symbolom Slovenska.

Najväčší jaskynný komplex tvoria Demänovské jaskyne v Nízkych Tatrách. Vytvorili ich ponorné vody riečky Demänovky vo vápencoch Demänovskej doliny. Asi 30 objavených jaskýň má spoločnú dĺžku 22,5 km. Demänovská jaskyňa Slobody s bohatou kvapľovou výzdobou je jednou z najkrajších a najnavštevovanejších jaskýň.

Spoj text so správnym obrázkom:

Najväčšia nádrž podľa objemu je Liptovská Mara

Najdlhšia slovenská rieka je Váh.

Najväčšia stredoeurópska rieka Dunaj, preteká
naším
územím v dĺžke 149,5 km,
tvorí hranicu Slovenska s Rakúskom a
Maďarskom.

Miesto s najnižšou ročnou priemernou teplotou
je vrchol Lomnického štítu (2 632 m n.m.)
- 3,7 °C.

Najväčšia nádrž na Slovensku podľa rozlohy
je Oravská priehrada.

2. Urob si mapu

Potrebuješ veľký biely baliaci papier, nožnice, lepidlo, fúkacie fixky alebo farbičky, fixky, modré stužky alebo pásiky modrého krepového papiera, farebný papier, mapa SR.

Na baliaci papier nakresli podľa predlohy hranice - obrys Slovenskej republiky. Obr.4

Dokresli do Tvojej mapy aj ďalšie čiary – hranice krajov, podľa predlohy.

Pomocou fúkacích fixiek vymaľuj oblasti nížin zelenou farbou a oblasti pohorí hnedou farbou. Farby nanášaj aj na čiary vnútri mapy, stačí ak budú jemne presvitať. Fixkami dopíš do mapy názvy nížin na Slovensku.

Obr.5

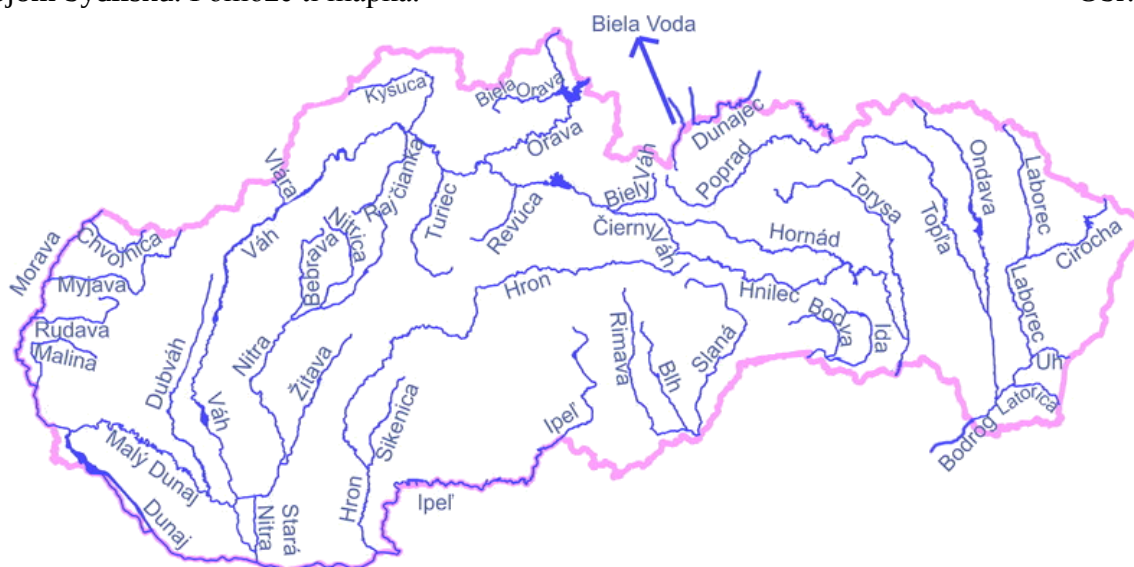

2.1 Vodstvo Slovenskej republiky

Vodstvo Slovenska tvoria rieky, jazerá, prírodné a umelé vodné nádrže, minerálne pramene a zásobárne podzemnej vody.

Do svojej mapy pomocou nalepených modrých farebných stužiek alebo pomocou tenkých pásov z modrého krepového papiera znázorni toky najvýznamnejších slovenských riek. Znázorni tok rieky Dunaj, Váh, Hron, Topľa, Ondava a rieku, ktorá preteká cez alebo popri tvojom bydlisku. Pomôže ti mapka.

Obr.6

2.2 Povrch Slovenskej republiky

Povrch Slovenska tvoria nížiny, kotliny, pahorkatiny, vrchoviny, hornatiny, veľhory.

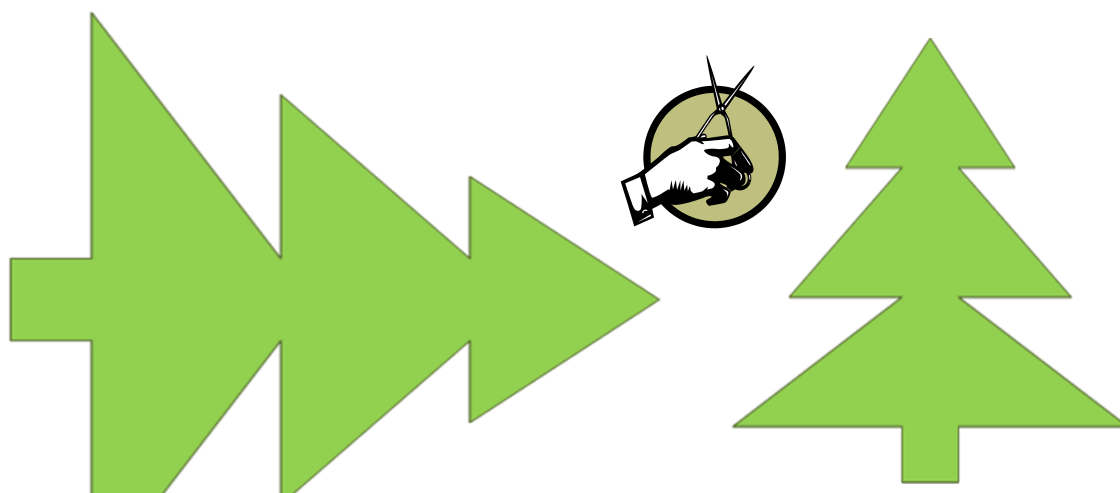
- Do svojej mapy prepíš názvy slovenských nížin.

Východoslovenská nížina

Podunajská nížina

Záhorská nížina

- Zo zeleného papiera vystrihni stromčeky, znázorňujúce slovenské pohoria. Znázorni 8 pohorí : Malé Karpaty, Malá Fatra, Tatry, Nízke Tatry, Slovenské Rudohorie, Nízke Beskydy, Vihorlat a pohorie v tvojom regióne.
- Na čiaru napíš názov pohoria, ktoré predstavuje a nalep ho na správne miesto na mape. K veľkému stromčeku prilep aj menšie, ak je pohorie rozsiahle. Obr.7

2.3 Kraje Slovenskej republiky

Obr.8

- Vystrihni názvy krajských miest a prilep ich na správne miesto na tvojej mape, pomôžu ti vyznačené hranice krajov.

- Červenou je vyznačené nielen krajské ale aj hlavné mesto Slovenskej republiky.
- Do prázdneho štítka napíš názov svojho bydliska a prilep na správne miesto na mape.

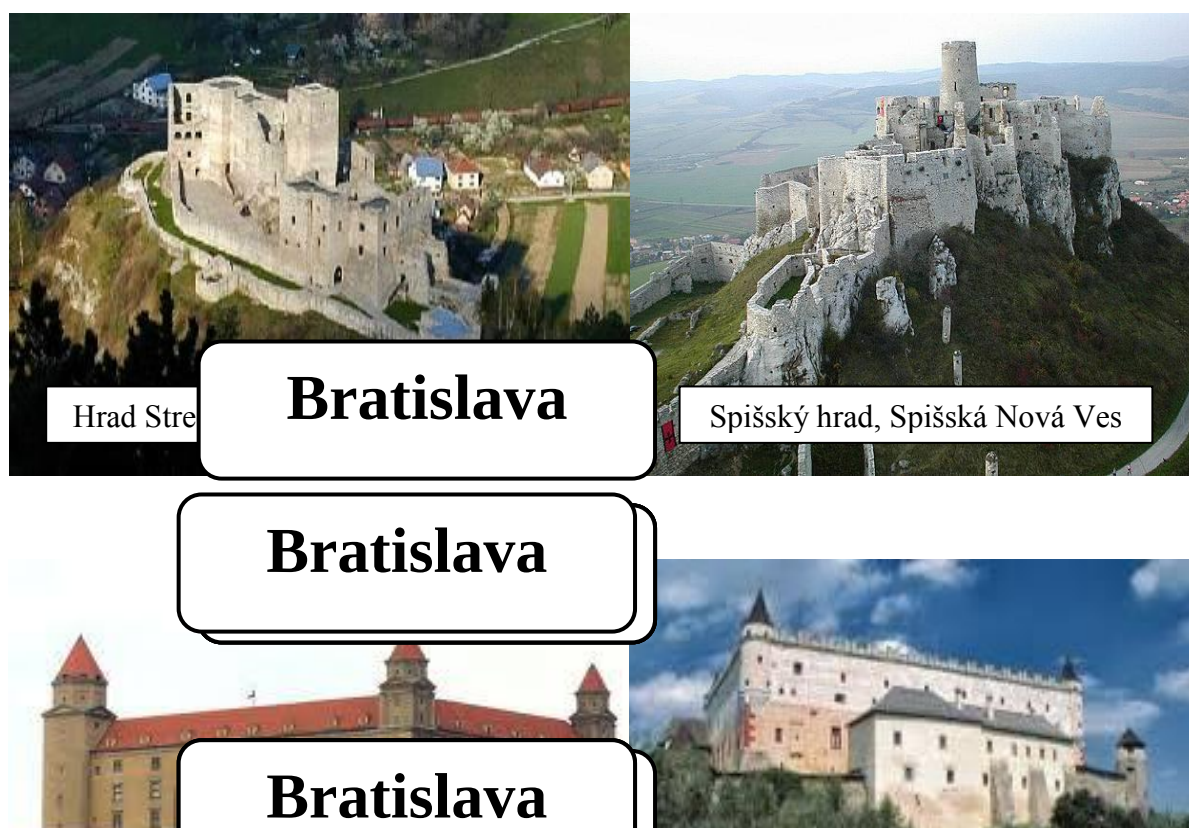
Bratislava	Banská Bystrica	Moje bydlisko:
Trnava	Žilina	
Košice	Trenčín	
Prešov	Nitra	

2.4 Kultúrne pamiatky Slovenskej republiky

Vystihni obrázky hradov, zámkov, kaštieľov a prilep ich na správne miesto na tvojej mape.

Pomôcka - pri názve hradu je mesto, pri ktorom hrad leží.

Obr.9

Bratislavský hrad, Bratislava

Zvolenský zámok, Zvolen

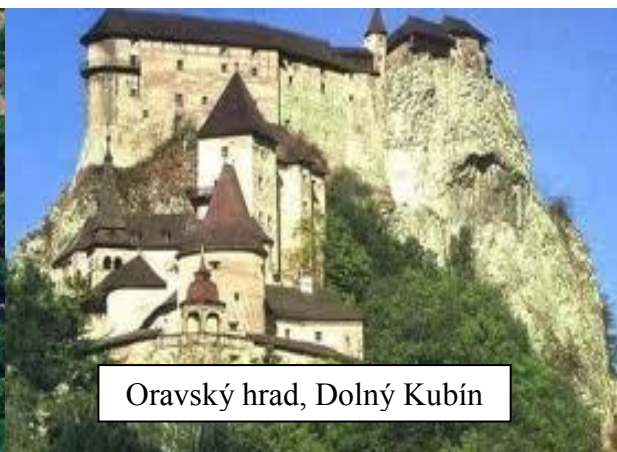
Trenčiansky hrad, Trenčín

Krásna Hôrka, Rožňava

Červený kameň, Pezinok

Oravský hrad, Dolný Kubín

Anton, Banská Štiavnica

Beckov, Nové Mesto nad Váhom

Betliar, Rožňava

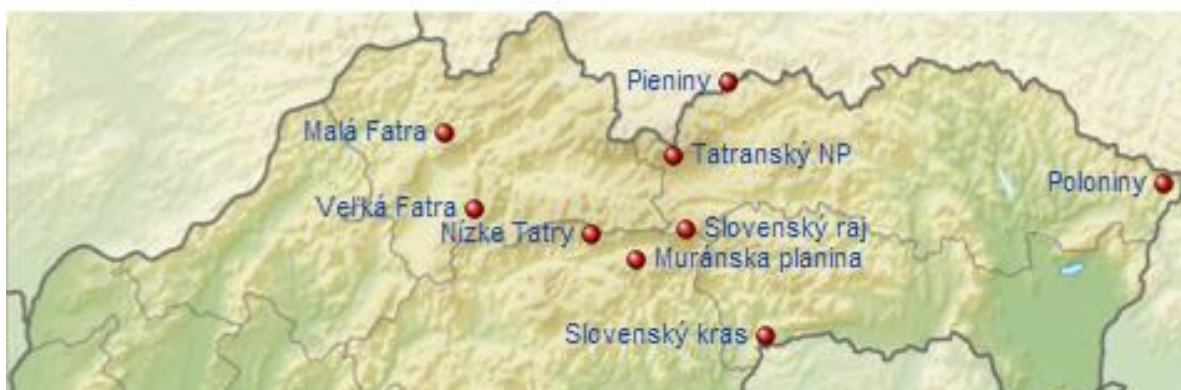

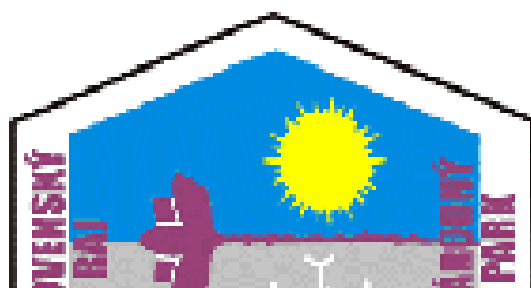
Bojnický zámok, Bojnice

2.5 Národné parky Slovenskej republiky

V súčasnosti je na území Slovenskej republiky vyhlásených 9 národných parkov a 14 chránených krajinných oblastí. Najstarším národným parkom na Slovensku je Tatranský národný park (TANAP), vyhlásený v roku 1949 a najmladšími sú Národný park Slovenský kras a Národný park Veľká Fatra, vyhlásené v roku 2002.

Vystihni a nalep na tvoju mapu znaky národných parkov, polohu národných parkov nájdeš na mapke. Obr.10

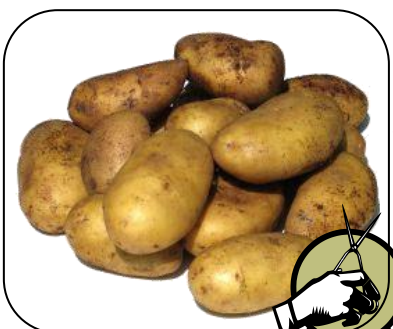
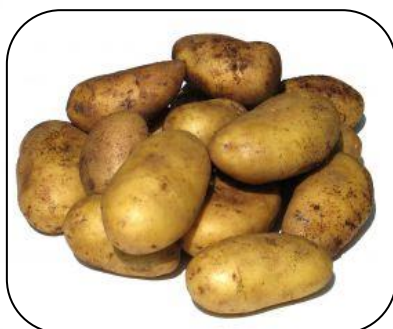

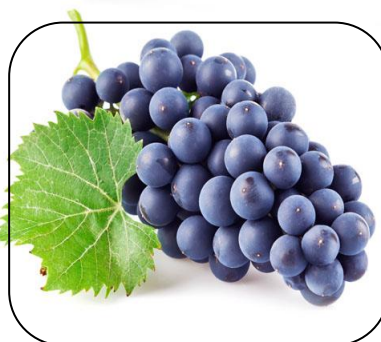
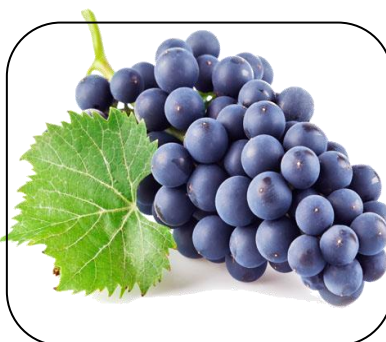

2.6 Poľnohospodárstvo Slovenskej republiky obr.11

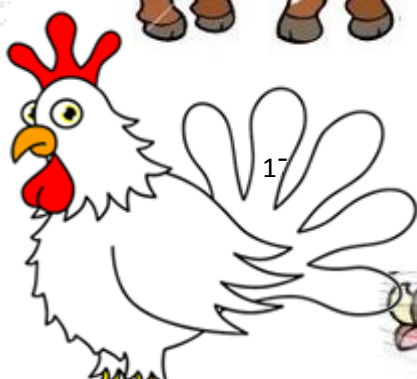

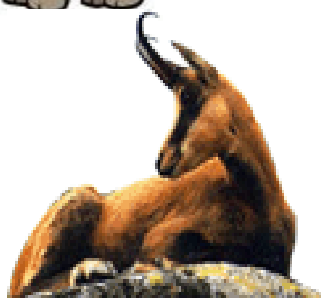
Vystrihni po obrysoch, vyber si dve oblasti, kde sa pestuje konkrétna plodina na území Slovenskej republiky a prilep ich na tvoju mapu.

Vystrihni zvieratká, vyber si dve oblasti, kde sa chová či žije konkrétny druh živočíchov na území Slovenskej republiky a prilep ich na tvoju mapu.

2.7 Priemysel Slovenskej republiky

Nalep na správne miesto na mape:

Podnik v mojom regióne:

Aj takto môže vyzeráť tvoja mapa:

3. Zoznam bibliografických odkazov

Textové zdroje:

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Slovensko> [18.4.2014]

http://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:Flag_of_Slovakia.svg [18.4.2014]

http://sk.wikipedia.org/wiki/%C5%A0t%C3%A1tny_znak_Slovenska [18.4.2014]

http://sk.wikipedia.org/wiki/Nad_Tatrou_sa_bl%C3%BDska [18.4.2014]

http://sk.wikipedia.org/wiki/Vlajka_Slovenska [18.4.2014]

http://sk.wikipedia.org/wiki/%C5%A0t%C3%A1tne_symboly_SR [18.4.2014]

<http://www.slovenskedovolenky.sk/clanky/naj-slovenska-587.php> [18.4.2014]

<http://www.spoznaj.eu/slovenske-naj> [18.4.2014]

<http://geografiapreziakov.webnode.sk/a9-rocnik/poznamky/vodstvo-slovenska/> [18.4.2014]

<http://www.poznajslowensko.sk/narodne-parky-a-chko> [20.4.2014]

Obrazové zdroje:

[obr.1] http://sk.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:Flag_of_Slovakia.svg [18.4.2014]

[obr.2] http://sk.wikipedia.org/wiki/Vlajka_Slovenska [18.4.2014]

<http://www.slovenske-zaujímavosti.estranky.sk/clanky/statne-symboly.html>

http://sk.wikipedia.org/wiki/%C5%A0%C3%A1tny_znak_Slovenska [18.4.2014]

[obr.3] <http://www.spoznaj.eu/slovenske-naj> [18.4.2014]

http://www.oazh.sk/projekt/env/kviz_o_SR/q3/index.htm [19.4.2014]

[http://eo.wikipedia.org/wiki/Liptovsk%C3%A1_Mara_\(distrikto_Liptovsk%C3%BD_Mikul%C3%A1%C5%A1\)](http://eo.wikipedia.org/wiki/Liptovsk%C3%A1_Mara_(distrikto_Liptovsk%C3%BD_Mikul%C3%A1%C5%A1)) [19.4.2014]

<http://www.galeriaslovakia.sk/detail.php?idfoto=4530> [19.4.2014]

<http://slovakia.travel/diela-prirody-i-cloveka> [19.4.2014]

<http://sk.wikipedia.org/wiki/V%C3%A1h> [19.4.2014]

<http://www.treking.cz/regiony/lomnický-stit-lanovka.htm> [19.4.2014]

<http://www.ssj.sk/sk/jaskyna/4-demanovska-jaskyna-slobody> [19.4.2014]

[obr.4] [http://www.areality.sk/domy-vily-chalupy-predaj~\(reality-0\)](http://www.areality.sk/domy-vily-chalupy-predaj~(reality-0)) [19.4.2014]

[obr.5] http://www.oskole.sk/?id_cat=54&clanok=21249 [19.4.2014]

[obr.6] <http://geografiapreziakov.webnode.sk/a9-rocnik/poznamky/vodstvo-slovenska/> [18.4.2014]

[obr.7] <http://www.zem.wbl.sk/SLOVENSKO.html> [18.4.2014]

Obrázky cliparts MS Office

[obr.8] <http://picturecatd.mypage.cz/thema/slovenska-republika> [19.4.2014]

[obr.9] <http://www.spoznaj.eu/bojnicky-zamok-vylet> [20.4.2014]

<http://www.zamky.sk/hrady-a-zamky/strecno-hrad> [20.4.2014]

<http://www.slovensko-privat.sk/product/spissky-hrad-najrozsiahlejsi-hrad-v-eu-858/> [20.4.2014]

<http://www.visitslovakia.com/zvolensky-zamok/> [20.4.2014]

<http://www.visitslovakia.com/kastiel-betliar/> [20.4.2014]

<http://latrynask.blog.cz/0908/antol> [20.4.2014]

<http://www.zamky.sk/hrady-a-zamky/krasna-horka-hrad> [22.4.2014]

<http://www.zamky.sk/hrady-a-zamky/trenciansky-hrad> [22.4.2014]
<http://www.treking.cz/regiony/bratislavsky-hrad.htm> [22.4.2014]
<http://cestovanie.aktuality.sk/galeria/2850001/sedem-divov-trencianskeho-kraja/beckov>
 [22.4.2014]
<http://modraonline.sk/2012/07/keltsko-irsky-vecer-na-hrade/cervenykamen> [22.4.2014]
http://sk.wikipedia.org/wiki/Oravsk%C3%BD_hrad [22.4.2014]
 [obr.10] <http://www.poznajslovensko.sk/pieninsky-narodny-park> [20.4.2014]
<http://www.poznajslovensko.sk/narodny-park-nizke-tatry> [20.4.2014]
<http://www.poznajslovensko.sk/narodny-park-slovensky-raj> [20.4.2014]
<http://www.poznajslovensko.sk/narodny-park-mala-fatra> [20.4.2014]
<http://www.poznajslovensko.sk/narodny-park-muranska-planina> [20.4.2014]
<http://www.poznajslovensko.sk/narodny-park-poloniny> [20.4.2014]
<http://www.poznajslovensko.sk/narodny-park-velka-fatra> [20.4.2014]
<http://www.poznajslovensko.sk/narodny-park-slovensky-kras> [20.4.2014]
<http://www.poznajslovensko.sk/tatransky-narodny-park> [20.4.2014]
 [obr.11] <http://www.blesk.cz/clanek/radce-hubneme-s-bleskem/153469/pozor-lepek-co-delat-s-alergii-na-jidlo.html> [20.4.2014]
<http://schudnut-ako.webnode.sk/news/ako-schudnut-zemiaky-nie-su-postrachom-pri-chudnuti-pomozu-schudnut/> [20.4.2014]
<http://www.zdravejedlo.sk/obilniny> [20.4.2014]
<http://www.tobrok.sk/vyziva-doplanky.htm> [21.4.2014]
<http://www.domarada.sk/news/hrozno-ako-rychle-pohostenie/> [21.4.2014]
<http://botany.cz/cs/helianthus-annuus/> [21.4.2014]
<http://www.apartmanyvysoketatry.sk/sk/vysoke-tatry> [21.4.2014]
<http://www.pdf.umb.sk/~mat/pdm2013/Povazanova/LuciaPovazanova.htm> [21.4.2014]
<http://www.pixmac.sk/fotka/koh%C3%BA+a+sliedky/000083312753> [21.4.2014]
<http://www.shopnisi.cz/adekorace/eshop/12-1-DETSKE-SAMOLEPKY-NA-ZED/76-3-Domaci> [21.4.2014]
 [obr.12] <http://www.reklamnifotky.cz/fotka/cartoon-car-car-vector-cartoon-pixmac-icon-87351322/000087351322> [21.4.2014]
<http://www.susedia.estranky.sk/fotoalbum/loga---spoluorganizatorov/loga---spoluorganizatorov/logo-slovnaft---sponzor-projektu-.html> [21.4.2014]

<http://www.zchfp.sk/?vyber=11> [21.4.2014]

<http://www.thermogas.sk/references.htm> [21.4.2014]

<http://www.scppapier.com/sk/zaujímavosti/sucasnost> [21.4.2014]